

BİR VAKA NEDENİYLE DOĞUMSAL GÖRME VE İŞİTME KAYIPLARI

Dr. Fethi ENERGIN x
Dr. Nihat ÇAĞLAR xx
Dr. Orhan BAYKAL x
Dr. Murat KAYA x

ÖZET :

Usher sendromlu bir vaka raporu doğumsal görme ve işitme kaybı yönünden tarişildi.

GİRİŞ :

Usher sendromu ilk defa Von Graefe tarafından 1858 yılında fark edilmiş, 1914 yılında da Usher tarafından ailesel olduğu ve diğer özellikleri ortaya konmuş tur. Bu sendrom esas olarak Retinitis Pigmentosa ve sağırılıkla karakterizedir. Hastalarda ayrıca işitme kaybının derecesine bağlı olarak konuşma bozuklukları, mental bozukluklar, ataksi ve katarakt bulunabilir.

Hastalık otozomal resesif geçiş gösterir bu muhtemelen pleotrofik bir genle oluşmaktadır ve bu nedenle de aynı ailede iki ayrı karakter gösterebilir. Kesin sıklığı bilinmez, 100.000'de 3 olduğu sanılmaktadır. Ayrıca her 100 kişiden birinin taşıyıcı olduğu sanılmaktadır. Okul çağında sağırılık vakalarında yapılan bir çalışma da 100'de 4 Retinitis Pigmentosa görülmüştür. Erişkindeki körlük ve sağırlığın birlikte olduğu en bilinen nedendir.

Embriyolojik gelişim sırasında melanoblastların fonksiyon bozukluğu sonucu ortaya çıktıği ileri sürülmektedir. Gözdeki erken bulgu gece körlüğüdür, ayrıca nistagmus, katarakt görülebilir. Patolojisini destruktif karakterine bağlı olarak görme zamanla iyice azalır. II. veya III. dekadda birkaç metrelilik görme vardır. İşitme kaybı bilateral ve kohlear kaynaklıdır. Total sağırılık sık görülmez. İşitme kaybıyla orantılı olarak konuşma ve oryantasyon bozukluğu görülebilir.

(x) Atatürk Univ. Tıp Fak. Göz Hast. Anabilim Dağı Araş. Gör.

(xx) " " " " " " " " Yrd. Doç. Dr.

(x) " " " " " " " " Araş. Gör.

(x) " " " " " " " " "

Usher sendromu Merrin Sınıflamasına göre 4'e ayrılır.

Tip I : Retinitis Pigmentosa+Total Sağırılık+Vestibüler fonksiyon bozukluğu.

Tip II : Retinitis Pigmentosa+Parsiyel Sağırılık+Vestibüler fonksiyonlar kısmen bozulmuştur.

Tip III : Retinitis Pigmentosa+Total Sağırılık + Vestibüler ataxi+Psikoz (Hallgrens Sendromu).

Tip IV : Retinitis Pigmentosa+Total Sağırılık+ Mental gerilik.

Tip III'ün Hallgren sendromu ile benzerlik gösterdiği , ayrıca tip IV'ünde infantil fitanik aist depo hastalıkları ile aynı olabileceği sanılmaktadır.

OLGU :

19 yaşında erkek, 6 çocuklu bir ailenin 5. çocuğu olarak doğmuş. Ailenin 1. ve 3. çocukları 2,5 ve 3 yaşlarında ateşli bir hastalık sonucu ölmüş. 4. erkek olan çocukta da gece körlüğü, az işitme şikayetleri varmış. Konuşması ve oryantasyonu kardeşine göre daha iyi olan bu çocuk hafif bir işte çalışabilmektedir. İncelenen 5. çocukta görme ve işitme problemleri bir yaşında iken ailesi tarafından fark edilmiş. 7 yaşında bir üniversitenin KBB kliniğinde işitme cihazı takılan hastanın işitmesi nisbeten artmış, oryantasyonu gelişmiş, konuşması kısmen varmış. Zamanla görmesi iyice azalan, cihazla işitme düzeyi düşen hasta, görme şikayetleri ile polikliniğimize başvurdu. Hasta yatırılarak tetkikleri yapıldı (Prot. No. 2825-2825). Göz muayenesinde görmeleri 1 metreden parmak sayar derecede idi. Tansiyon okülerleri ve ön segmenti normal olan hastanın fundusunda retinitis pigmentosa ya has balmumu papilla, arteriyel daralma ve retinal pigmentasyon vardı. Bunlar beklenenin aksine kuru ağaç dalı manzarasında olmayıp atipiktı, ayrıca retinitis punktat albicansde mevcuttu. KBB konsültasyonunda dış kulak yolu ve orta kulak normal olarak değerlendirildi. Odyogramda oryantasyonun bozukluğunun etkisi ile de total işitme kaybı tanısı kondu. Sadece annesi ile konuşan hastanın, konuşması kesikli ve zor anlaşılır idi. Psikiyatri konsültasyonu debiliten seviyesinde mental gerilik belirledi, nörolojik muayenesinde cerebellar fonksiyonlar normal olarak bulundu, çekilen EEG'sinde patoloji yoktu. Hasta tip IV, abisi anamnezde uygun, olarak tip II olarak değerlendirildi.

SONUÇLAR :

Usher sendromu doğumsal görme ve işitme kayıplarının en sık görülenidir. Böyle vakalarda erken teşhis, hastanın konuşmasını, oryantasyonunu ve topluma uyumunu kolaylaştıracaktır. Bu vaka ile Usher sendromu ve diğer doğumsal görme

ve işitme kayipları hatırlanmaya çalışılmıştır. Diğer doğumsal görme ve işitme kayipları aşağıda verilmeye çalışılmıştır.

Alport Sendromu: Netrofi, myopi, katarakt, retinitis pigmentosa (RP), diabetes mellitus, akantozis nigrikans, otosomal resesif geçişlidir.

Cockayne Sendromu: RP, optik atrofi, sağırlik, kaşektik küçelik, karakteristik yüz, mental retardasyon,

Flynn-Aird Sendromu : Atipik RP, katarakt, myopi, sağırlik, ataksi, deri atrofisi, kistik kemik değişiklikleri.

Friederich Ataksisi: Spinoserebellar dejenerasyon, kapak inkoordinasyonu, sağırlik, optik atrofi, retinal dejenerasyon.

Hallgren Sendorumu : (Usher Tip III-Merin Sınlaması) RP, doğumsal sağırlik, vastibulo serebellar ataksi, psikoz, otozomal resesif.

Hurler Sendromu : (Mukopolisakkaridoz I): Sağırlik, mental gerilik, retinal dejenerasyon, optik atrofi, iskelet anomalileri.

Osteopetrozis (Albers-Schonberg Hastalığı): Makrosefali, kemik anomalileri, ileriyyici sağırlik, hepatosplenomegali, anemi, retinal dejenerasyon.

Refsum Hastalığı: Fitanik asit seviyesinde artış, RP, kısmi sağırlik, serebellar ataksi, iktiyozis.

Usher Sendromu:

Waardenburg Sendromu : Hipertelorizm, kohlear sağırlik, iriste renk değişliği, poliozis, retinal dejenerasyon.

SUMMARY :

A Case With Congenital Deafness and bility Usher's Syndrome

A case report of Usher's Syndrome was discussed with respect to congenital vision on hearing loss.

KAYNAKLAR :

- 1- Duane T.D. Clinical Ophthalmology, ed 10, Philadelphia, Harper Row, 1986, 3: 24. 17.
- 2- Gündüz, K., Usher sendromunda değişik bulgular. Türk Oft. Gaz. 18: 4. 512. 1988.
- 3- Miller S.S. -Clinical Ophthalmology. Ed 1, Bristal, Wright, 1987. 209.

- 4- Quick S.K. American Academy of Ophthalmology Staff, Ed 1, California, American Academy of Ophthalmology. 1985. 4: 102,
- 5- Welber R.G. Ophthalmic Manifestations of infantile Phytanic Acid Storage Disease. Arch. Ophthalmol, 102: 9 1317-21. 1984.